Lieta Nr.P131042916
Lietas arhīva Nr.1-0092-17/4

SPRIEDUMS
Rīgā 2017.gada 10.janvārī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas
tiesnese D.Treija,
ar tiesas sēžu sekretāri J.Mančinsku,
tiesas tulci S.Grammatikopulo,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietas materiālus par **/pers. A/, personas kods** /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzēto pārkāpumu.

Tiesa

k o n s t a t ē j a

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirkņa Kārtības policijas nodaļas Operatīvās vadības grupas jaunākais inspektors Eduards Kovaļskis 2016.gada 26.novembrī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu PC185486 par to, ka minētajā datumā plkst.7.45 Rīgā, Jūrkalnes ielas ceļa pārvadā uz Rīgas lidostu, /pers. A/ iesēdās automašīnā BMW X5, ar Lietuvas valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, un atteicās no tās izkāpt, tādā veidā pārkāpjot policijas darbinieka likumīgās prasības.

Administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 175.panta, kas paredz atbildību par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

Iestādes – Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirkņa pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. Tiesā saņemts Kārtības policijas nodaļas galvenā inspektora M.Bukovecka 2016.gada 12.decembra iesniegums Nr.20/10/14-19566 ar lūgumu izskatīt lietu bez iestādes pārstāvja klātbūtnes.

Pie administratīvās atbildības saucamā persona – /pers. A/ tiesas sēdē savu vainu LAPK 175.pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā neatzina un paskaidroja, ka viņš nekad nav sēdējis automašīnā BMW X5, ar Lietuvas valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/. Viņam kopīpašumā ar sievu pieder automašīna BMW X5, ar Lietuvas valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/.

2016.gada 26.novembrī ap plkst.7.30 viņam piezvanīja sieva un pateica, ka ceļā uz Rīgas lidostu policijas darbinieki ir apturējuši viņas vadīto automašīnu. Pēc neilga brīža viņš ieradās notikuma vietā un redzēja, ka uz sievas vārda reģistrētā automašīna BMW X5, ar Lietuvas valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, ir novietota ceļa malā, aiz tās atradās policijas automašīna, kurā sēdēja viņa sieva un policijas darbinieks. No sievas noskaidroja viņas pārkāpuma raksturu un, tā kā ārā bija auksts un tumšs, nolēma sievu pagaidīt, sēžot savā automašīnā BMW X5, ar Lietuvas valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, kamēr tiks sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols par sievas pieļauto pārkāpumu ceļu satiksmē. /pers. A/ iesēdās automašīnā un piezvanīja draugam, taču tajā brīdī pieskrēja viens no policijas darbiniekiem, atrāva vaļā automašīnas durvis un centās izraut viņam no rokām mobilo tālruni. Šāda policijas darbinieka rīcība radīja viņā neizpratni, un viņš pa telefonu lūdza savam paziņam uz notikuma vietu izsaukt policijas darbiniekus, lai pārliecinātos par ceļu policijas darbinieku rīcības atbilstību likumam. Ceļu policijas darbinieka prasību – izkāpt no automašīnas – viņš nedzirdēja, bet, kad atbrauca pašvaldības policija, kuri pieklājīgi izteica prasību – izkāpt no automašīnas, viņš bez ierunām izpildīja. Tā kā viņš automašīnu nebija iedarbinājis, viņa sieva atradās ceļu policijas automašīnā, auto evakuators nebija ieradies, viņam nav saprotams iemesls, kāpēc viņš nedrīkstēja uzturēties savā automašīnā, bet aukstumā bija jāstāv uz ielas, lai sagaidītu sievu un nogādātu viņu mājās.

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka tiesvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

LAPK 175.pantā noteikta administratīvā atbildība par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

Kā atzinis Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments, administratīvo atbildību par nepakļaušanos policijas darbinieka likumīgajam rīkojumam vai prasībām, kad viņš izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus, iespējams piemērot tikai gadījumā, ja administratīvā pārkāpuma lietā tiek konstatēts, ka policista rīkojums vai prasības konkrētajā gadījumā bijušas likumīgas.

Saskaņā ar LAPK 246.panta pirmo daļu par izdarīto administratīvo pārkāpumu pilnvarota amatpersona sastāda protokolu.

LAPK 248.panta pirmajā daļā noteikts administratīvā pārkāpuma protokola saturs, kur cita starpā norādīts, ka protokolā norādāma pārkāpuma būtība, normatīvais akts un norma, kas paredz atbildību par šo pārkāpumu, citas ziņas, kas nepieciešamas lietas izlemšanai.

No minētajā pantā ietvertās likuma jēgas izriet, ka administratīvā pārkāpuma aprakstam jābūt tādam, kas pilnībā ļauj izprast tā būtību, nemeklējot papildu izskaidrojumus lietas materiālos. Šis dokuments kā sākotnējā apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Lēmums administratīvo pārkāpumu lietā pieņemams pēc tiem faktiem, kas norādīti protokolā (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta lēmums Nr.SKA-157/2007*).

Līdz ar to, no vienas puses, institūcija, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu lietā, izvērtē, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības, savukārt no otras puses – personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus). Līdz ar to lēmums administratīvā pārkāpuma lietā būtu jāpieņem par tiem faktiem, kas norādīti protokolā – jaunu faktu norādīšana lēmumā varētu pārkāpt personas procesuālās tiesības.

2016.gada 26.novembra administratīvā pārkāpuma protokolā Nr. PC185486 fiksēts, ka 2016.gada 26.novembrī plkst.7.45, Rīgā Jūrkalnes ielas ceļa pārvadā uz Rīgas lidostu, /pers. A/ iesēdās automašīnā BMW X5, ar Lietuvas valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, un atteicās no tās izkāpt, ar ko pārkāpa policijas darbinieka likumīgās prasības.

Lai konkrētajā gadījumā /pers. A/ darbībās konstatētu LAPK 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvu, ir jākonstatē, ka policijas darbinieks sabiedriskās kārtības vai dienesta pienākumu pildīšanas laikā, izteica viņam likumīgu rīkojumu vai prasību, un, ka /pers. A/ ļaunprātīgi atteicās pakļauties izteiktajam rīkojumam vai prasībai, un minētajiem faktiem ir jābūt atspoguļotiem administratīvā pārkāpuma protokolā.

Tiesa, atzīst, ka administratīvā pārkāpuma protokols nesatur informāciju par to, kādas policijas darbinieka likumīgās prasības tika izteiktas /pers. A/.

Lai konstatētu, vai policijas darbinieka izvirzītās prasības bija likumīgas, tiesa uzskata, ka protokolā ir jānorāda, kādas prasības policijas darbinieks izvirzīja /pers. A/, un, ar kādu normatīvo aktu tās ir pamatotas, jo protokolā nav norādīts, ar kādu normatīvo aktu tās ir pamatotas.

Vienlaicīgi secināms, ka no administratīvā pārkāpuma protokola izriet, ka /pers. A/ 2016.gada 26.novembrī plkst.7.45 iesēdās automašīnā BMW X5, ar Lietuvas valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, un atteicās no tās izkāpt. Šāda informācija ir ietverta arī RRP KPP APP CPB 1.rotas jaunākā inspektora U.Beināra ziņojumā, taču tiesas sēdē /pers. A/ paskaidroja, ka automašīnu ar administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto Nr.HPM342 viņš nav redzējis, un tādu ne viņš, ne viņa sieva nekad nav lietojuši. Viņš savai sievai /pers. I/ nopirka automašīnu BMW X5, kas reģistrēta ar /TL numurs/442. Šo faktu apstiprina automašīnas tehniskajā pasē norādītās ziņas. Šī dokumenta kopija pievienota lietas materiāliem.

Turklāt LAPK 175.pants paredz atbildību par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka likumīgajām prasībām.

No administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.PC185486 ietvertajām ziņām nav redzams, ka /pers. A/ rīcību policijas darbinieki būtu atzinuši par ļaunprātīgu, kas ir obligāta minētā panta sastāva pazīme.

Tiesa uzskata, ka tiesas kompetencē ietilpst vērtēt tikai protokolā norādītos pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un tiesnesim, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir jāvērtē, vai lietā esošie pierādījumi un ziņas par administratīvo pārkāpumu, kuras ir savākusi iestāde, kura veikusi lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, ir pietiekamas administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanai personas darbībās, nevis pēc savas iniciatīvas vākt un piemeklēt papildus faktus, normatīvos aktus, lai personas darbībās konstatētu administratīvo pārkāpumu.

LAPK 243.panta otrā daļa nosaka, ka iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura sauc personu pie administratīvās atbildības, bet tiesā – iestādei. Savukārt iestādes pārstāvis uz lietas izskatīšanu nebija ieradies.

Vienlaicīgi tiesa uzskata, ka jaunu faktu norādīšana, kas nav minēti protokolā, neatbilstu arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta iepriekš norādītajai atziņai, ka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā būtu jāpieņem par tiem faktiem, kas norādīti protokolā – jaunu faktu norādīšana lēmumā varētu pārkāpt personas procesuālās tiesības.

Saskaņā ar LAPK 289.^{6} panta sesto daļu, tiesa nav tiesīga pēc savas iniciatīvas iegūt pierādījumus un tos pārbaudīt tiesas sēdē.

Lietā pierādīts, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā /pers. A/ nav lietojis automašīnu BMW X5, ar Lietuvas valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/. Ar automašīnas reģistrācijas apliecībā norādītajām ziņām apstiprinās, ka /pers. I/ pieder automašīna BMW, X sērijas, ar valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/, kuru viņa vadīja 2016.gada 26.novembra rītā Rīgā, ceļā uz lidostu.

Papildus tam, no lietas materiāliem nevar izsecināt, kādas ir šīs likumīgās prasības, ko policijas darbinieks ir izteicis /pers. A/, kuras viņš pārkāpa, ar kādu normatīvo aktu tās ir pamatotas, un iestāde nav izpildījusi pienākums un nav pierādījusi, ka policijas darbinieka prasība bija likumīga. Tā kā policijas darbinieka prasības esamība un tās likumība, un pārkāpēja ļaunprātīga rīcība, ir obligātas LAPK 175.pantā paredzētā pārkāpuma sastāva pazīmes, bet konkrētajā gadījumā tās nav identificējamas, turklāt protokolā policijas darbinieki ir norādījuši nezināmas automašīnas identifikācijas numuru, tiesa atzīst, ka lietā nav iegūti pietiekami pierādījumi par to, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā /pers. A/ ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieka likumīgajai prasībai vai rīkojumam.

Ievērojot to, ka /pers. A/ darbībās nav konstatējams LAPK 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs, tad, pamatojoties uz LAPK 239.panta 1.punktu, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar LAPK 7., 175., 213., 239.panta 1.punktu, 243., 268.^{1}, 274., 275., 289.^{7}, 289.^{16}, 289.^{17}, 289.^{18} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzēto pārkāpumu – administratīvā pārkāpuma sastāva trūkuma dēļ (PC185486).

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas, sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2017.gada 16.janvārī.

Tiesnese D.Treija